

Gedachtenisdienst 7 november 2021

Maartenskerkgemeente

Hooglied 8, 6 en 7 en Mattheus 5, 4

Teun Kruijswijk Jansen

De liefde is zo sterk als de dood.

In de stille kamer van het hospice vertelde ik ons gemeentelid, in zijn laatst gegeven tijd, dat we vanmorgen zouden lezen uit het Hooglied. Hij schoot spontaan in de lach, want je moet weten dat het Hooglied voor kerkmensen altijd al een lastig boek was en is. Een boek waar je mee op moet passen: want de lichamelijke liefde komt aan bod, en hoe.. oeioei! Dat was geen catechisatiestof, of om voor te lezen aan tafel.

Daarom lachte hij en zei: *ja, wat zou het leven nou zijn zonder de liefde? Dat maakt het juist zo mooi!*

De liefde is sterk als de dood.

Dat wil zeggen: je kunt er niet tegenop, als zij over je komt.

Je tuimelt erin, en als ze eenmaal is opgewekt, dan kun je niet meer terug....

Dan verlangt ze ook naar vervulling, naar een overgave.

En dat doet de dichter van dit gedicht aan het sterven denken.

Men gaat een grens over, men verliest zich aan en in elkaar.

Dodelijk is de liefde, zegt de dichter, *de liefde lijkt op een vuur,*

een vuur dat hevig brandt. En de dichter weet tegelijk ook: het zijn vuurvlammen van God.

God die de mens als zijn beeld heeft gemaakt, en gezegd heeft:

'Ik maak je een ander, die je vergezelt.'

En nu hoeft dat echt niet alleen te gaan om de erotiek denk ik,

hoe fijn dat ook kan zijn.

Maar de diepe vriendschap en trouw tussen mensen, net zo goed. Elkaar vast houden tegen alles in. Ook als het tegen zit.

Ook als je elkaar niet begrijpt. Zelfs als je elkaar los moet laten. Ook als je mantelzorger bent, of vriend of vriendin.

Of als je je kind niet meer begrijpen kunt in de weg die hij gaat: de liefde kan toch blijven.

Liefde sterk dus als de doodsheid die ons kan treffen, die ons ons gevoel en onze wil afneemt.

De liefde die maakt dat we volhouden, omdat het de ander ook is, die jou tot 'jij' maakt.

II

De liefde is zo sterk als de dood..

De zaligspreking die we hierbij hoorden uit het Tweede Testament: *gezegend die treuren...* Wat moet je *juist* vandaag daarmee op deze *gedachtenisavond*?

Er zullen onder ons immers genoeg zijn, van wie de tranen nog vers zijn en het verdriet niet is geheeld.

Maar er staat: zij *zullen* getroost worden.

En troosten betekent bijbels gezien: *erbij geroepen worden*. Uitzicht hebben op een toekomst die *nu* al trekt en moed geeft. Toekomst waarin *de liefde sterk is als de dood*.

In de kerk, hier vanmorgen, krijgen we uitzicht op die toekomst: we spelen de wereld van morgen.

Want het verdriet, de bitterheid en weemoed, ze zijn niet voor eeuwig zegt Jezus.

Daarom worden al wie treuren nu al opgeroepen om, ondanks de wanhoop, op te staan als kinderen van een lichtende toekomst.

Verdriet kan een een grauwsluier over ons leggen, ons isoleren.

Maar hier, bij Mattheus, worden verdrietigen uit hun isolement geroepen.

Want juist aan hun hart, dat het verdriet heeft toegelaten, kan de wereld een beetje genezen. Ze worden erbij geroepen - na de slapeloze nacht.

Ze worden gekend door Jezus en horen nu bij hen die protesteren tegen de eenzaamheid en kilheid die de dood brengen kan.

Zo worden mensen die groot verlies kennen geroepen bij anderen die in vergelijkbare omstandigheden verkeren.

Om samen te gaan ervaren dat het leven *toch* de moeite waard is geleefd te worden.

Dat het goed is als mens geboren te worden, ondanks het verdriet. De zaligspreking zegt dat we op de goede weg zijn als we het leed niet ontvluchten.

Jezus, en wie was zo zwaar beproefd door verdriet als Hij?, liet de verdrietigen niet los.

Hij bleef in hun midden, en ons neemt Hij mee.

Van Hem horen we dat het niet hoeft: wegsluipen voor verdriet, bang zijn voor je emoties en je tranen.

Gezegend die het verdriet toelaten, het leven aanvaarden met de pijn, er doorheen gaan, desnoods alleen.

Want zij doen een stap in de richting van een nieuwe toekomst: het rijk van God, waar alle tranen afgewist worden, en de pijn niet meer kan komen.

Zij *zullen* getroost worden en onderweg winnen aan menselijkheid. Mens te worden, gehavend maar echt.

Tot besluit: een grootmoeder vertelde over een bezoek aan haar kleindochter.

Deze kleindochter past eigenlijk niet meer in haar lichaam dat al jarenlang dienst weigert. Het is haast niet meer om uit te houden.

Zij lag op bed, nog dizzy na weer een aanval, en oma ging naast haar liggen.

Oma nam haar hand en zei: *'wat zou ik graag willen dat als je naar de hemel gaat, ik dat samen met jou kon doen.'*

'Bedoelt u als ik straks ga overlijden? Wat wil je dan?'

'met jou mee, en dat ik dan zie dat Jezus jou bij de hemelpoort omarmt en je hand vasthoudt. Jou meeneemt naar zijn paradijs, geen pijn meer, geen verdriet.'

Het roerde me dit eenvoudige, maar zo veelzeggende vertrouwen.

En oma zei toen tegen mij: *'och hoe het precies is, dat weten we niet, maar dit is wat ik zo hoop!'*

En ik wist het toen ook weer, en van harte: het is onze beeldentaal voor Gods geheim met ons, en het vertelt 'hemels' dat we ons durven toevertrouwen aan Zijn onvoorwaardelijke liefde.

En ik hoop en bid dat u dat ook gegeven wordt, als u tegen de stroom van het leven in moet roeien: want *de liefde is sterk als de dood*.